

РИНОК КОНСАЛТИНГОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

В умовах інтеграції України у світове економічне суспільство питання, пов'язані з обслуговуванням бізнесу, набули великого значення для підприємств. Стимулювання розвитку вітчизняного консультативного бізнесу пов'язане з необхідністю зменшити залежність української економіки від іноземних експертів та знизити витрати на іноземних високооплачуваних спеціалістів. Для цього необхідно виокремити головні проблеми, що стримують розвиток та сформулювати рекомендаційні заходи їх вирішення, задля підвищення попиту консалтингових продуктів в країні.

На сучасному етапі, глобалізація економіки, нові інформаційні технології, посилення конкуренції та динаміки на ринку є основними факторами, що стимулюють розвиток сфери консалтингових послуг.

Управлінський консалтинг – це професійна діяльність, яка полягає в наданні незалежних порад і допомоги з питань управління, включаючи визначення й оцінку проблем і можливостей, рекомендацій щодо впровадження відповідних заходів і допомогу в їх реалізації [1].

Управлінське консультування в Україні пройшло певні стадії становлення, від формування ринку до надання постприватизаційної підтримки компаніям та їх побудови на основі ринкових принципів управління. Суб'єктів консалтингової діяльності, що діють в Україні на сьогоднішній день, класифікують за основними групами:

а) Група А – це міжнародні консалтингові та аудиторські компанії, що першими з'явилися на ринку України, об'єднані єдиною корпоративною стратегією та культурою, серед них відомі такі компанії як: «Deloitte», «PriceWaterhouseCoopers», «Ernst & Young», «BeckerMkenzi». Їхніми основними консалтинговими послугами є: проекти технічної допомоги, реструктуризація підприємств, інвестиційний консалтинг, міжнародний аудит тощо. Компанії обслуговують міжнародні фінансові організації, органи державного управління, транснаціональні компанії та великі українські підприємства.

б) Група В – це великі українські компанії, що забезпечують процеси супроводу під час проведення приватизації підприємств: «Український центр післяприватизаційної підтримки підприємств», «Укрбізнесконсалтинг», «Київська консалтингова група». Компанії

обслуговують великі та середні українські підприємства, представництва іноземних компаній.

в) Група С – це дрібні українські консалтингові фірми, які надають різні консультаційні послуги з окремих видів діяльності та галузей, суб'єктам малого, середнього бізнесу, галузевим підприємствам [2].

За результатами дослідження [3], до повномасштабного вторгнення, ринкові перетворення в Україні підвищили попит на консалтингове супроводження управлінських та бізнес-процесів. Через залучення консалтингу в країні відбулось зростання інтелектуального та кадрового потенціалу регіонів, активізувалась підприємницька діяльність малого та середнього бізнесу. Але ж через високий рівень воєнної небезпеки крупні консалтингові компанії були вимушені залишити територію України, а запиту від бізнесу консалтинговим компаніям змінилися. Найгострішими питаннями, які зараз постають перед консалтингом, є консультування бізнесу з питань релокації, запуску та налагодження раніше зупиненого виробництва, відтворення логістичних зв'язків, відновлення операційної ефективності, визначення процедури сплати податків, розвитку експорту.

Складна макроекономічна ситуація, зниження ділової підприємницької активності, низька платоспроможність клієнтів, складність отримання об'єктивної інформації про консультаційні фірми, низька поінформованість клієнта про корисність і ефективність послуг є факторами, що знижують показник попиту та призводять до стагнації даного сегменту ринку [1].

Залучення консультантів може допомогти підприємствам у вирішенні питань, що пов'язані з підвищенням їх конкурентоспроможності на ринках та стати поштовхом до нових перетворень. Наразі ринок консалтингових послуг в Україні потребує державного регулювання, популяризації та підтримки адаптаційних процесів консалтингового ринку до економіки країни в умовах війни. Зазначені проблеми, що призводять до зниження попиту та посилюють процес стагнації, можуть бути мінімізовані за допомогою перейняття успішного іноземного досвіду та підвищення інтеграції з успішними компаніями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Попова Н. В. Управлінський консалтинг : навч. посіб / Н.В. Попова. – Х.: Видавництво «ВДЕЛЕ», 2016. С. 10–17.
2. Довгань Л.Є. Управлінський консалтинг: навч. посіб. / Л.Є. Довгань, І.П. Малик, Н.В. Семенченко, І.М. Крейдич. – К. : НТУУ «КПІ», 2017. С. 13-14.

3. Гуренко А.В. Роль консалтингового супроводження бізнесу під час військового стану в Україні. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-223-4-10> (дата звернення 05.04.2023).